

BetterWB czy ClassicWB?

Mateusz "Tfardy" Eckert

(c) Polski Portal Amigowy (www.ppa.pl)

Dawno już minęły czasy, kiedy użytkownik Amigi klasycznej mógł się zadowolić gołym systemem AmigaOS, instalowanym ze sformatowanych dyskietek. Nawet dwie ostatnie wersje systemu dla klasycznej Amigi 3.5 i 3.9 kuleją już w wielu miejscach, takich jak obsługa dużych dysków twardych, brak wygodnego filemanagera czy stare wersje bibliotek. W związku z oczywistym brakiem szans na rozwój systemu AmigaOS na procesory 68k, w sukurs przyszli jak zwykle sami amigowcy, tworząc gotowe pakiety oprogramowania i łatek, przygotowane do instalacji na "goły" system. Nie bez znaczenia pozostaje też fakt stale rosnącej popularności emulatorów Amigi klasycznej, których użytkownicy zamiast instalować i konfigurować system od zera, wolą korzystać z gotowych rozwiązań. W niniejszym artykule pragnę opisać dwa popularne pakiety wzbogacające AmigaOS, czyli BetterWB i ClassicWB. Oba te rozwiązania łączy fakt, że można je z powodzeniem wykorzystać nawet na niezbyt rozbudowanych konfiguracjach sprzętowych, a różni natomiast sposób podejścia do kwestii rozbudowy systemu i ilości dostępnych po zainstalowaniu programów.

BetterWB

Na pierwszy ogień pójdzie prostszy z pakietów, czyli BetterWB. Pakiet ten został pomyślany, jako rozszerzenie dla AmigaOS3.0 i 3.1, z przeznaczeniem do uruchamiania na prawdziwym sprzęcie, z założeniem, że wystarczy procesor 68000, standardowa ilość pamięci RAM oraz 10 MB miejsca na twardym dysku. Nie znajdziemy tu więc wizualnych wodotrysków, tony programów na każdą okazję czy pakietu gier. Znajdziemy za to masę usprawnień, wspomagających codzienne użytkowanie lawendowej Amigi.

Instalacja

W archiwum znajduje się 6 obrazów dysków, w formacie DMS bądź ADF, nazwanych "Misc3.1", "Tools3.1", "Bonus3.1", "Docs3.1", "Icons3.1" oraz "Drivers3.1". Instalacja powinna odbywać się na "gołym" systemie i zaczyna się od dyskietki "Misc3.1". Proces instalacji, w zależności od posiadanego w Amidze procesora, może potrwać do kilkunastu minut jako, że na dyskietkach znajdują się archiwa LhA, które skrypt instalacyjny musi najpierw rozpakować. Po instalacji Amigę wystarczy zresetować i system jest gotowy do użytku.

Użytkowanie

Na pierwszy rzut oka w systemie nie widać wielu zmian, na ekranie pozostają standardowe szarości, jednak już po kliknięciu na ikonkę dysku systemowego naszym oczom ukazują się poprawione (aczkolwiek nadal 4-kolorowe) ikonki. Większość zmian, jakie zaszły w systemie, widać po otwarciu kolejnych katalogów systemowych czy zajrzeniu do startup-sequence. Najważniejsze dodane programy to, np. HDInstTools, czyli program do przygotowywania i partycjonowania twardych dysków, będący wygodnym i bezpiecznym zamiennikiem systemowego HDTToolboxa. W katalogu Tools znajdziemy także lekki manager plików DirWork, edytor tekstu TextEngine, kalkulator TotalCalc czy też program diagnostyczny WhichAmiga. W katalogu Utilities umieszczony został odtwarzacz płyt CD oraz znany monitor aktywności systemu SnoopDos. BetterWB instaluje także między innymi oprogramowanie do obsługi plików ADF tsGui, rozszerzony wiersz poleceń Zshell i kopiera dysków Super-Duper.

Poza zmianami widocznymi dla oka i naszego kursora myszki, wiele usprawnień zachodzi też w samym systemie. Wszystkich nie sposób tutaj wymienić, jednak do najważniejszych należą: nowe datatypes (gif, jpg, bmp, png, pcx, ilbm, tga, tiff, wav, cdxl), wiele dodanych commodities, takich jak Magic Menu, czy Win2Front, paker XPKMaster, najnowsze wersje archiwizatorów LHA, LZX, ZIP, DMS i innych, FastFileSystem w wersji 44.5, pakiet Fat95 do obsługi dysków w formatach FAT i FAT32, wiele zaktualizowanych bibliotek i poleceń systemowych (np. Setpatch, icon.library i inne), zainstalowany i gotowy do wykorzystania pakiet filesystemu PFS3, dodatkowe sterowniki drukarek, możliwość szybkiej

BetterWB czy ClassicWB?

Mateusz "Tfardy" Eckert

(c) Polski Portal Amigowy (www.ppa.pl)

podmiany ikon na kolorowe GlowIcons, i wiele innych...

Czy Warto?

Pakiet BetterWB na pewno jest warty uwagi użytkowników posiadających mało rozbudowane Amigi. Osobiście wykorzystałem go stawiając system koledze na A1200 z zaledwie 2 MB pamięci Fast na wolniutkiej karcie PCMCIA. BetterWB przy takiej konfiguracji staje się bardzo funkcjonalnym rozszerzeniem systemu, a dzięki instalacji pakietu zyskujemy też sporo czasu, który stracilibyśmy na pobieranie z Aminetu potrzebnych programów i łatek oraz ręczne ich instalowanie. Narzędzia, takie jak HDInstTools czy manager plików, są po prostu od razu pod ręką, a jednocześnie system nie pożera dużo pamięci Ram i nadal zajmuje mało miejsca na dysku. Nie bez znaczenia jest też fakt, że pakiet BetterWB jest bardzo często aktualizowany - w ciągu pierwszego półroczia 2014 roku były już cztery aktualizacje.

ClassicWB

ClassicWB jest zupełnie innym pakietem niż opisany powyżej BetterWB. Oczywiście idea ulepszenia systemu operacyjnego jest niezmienna, za to twórcom pakietu przyświecał zupełnie inny zamysł. Już samo wejście na stronę projektu może przyprawić o lekki zawrót głowy, bo do wyboru mamy na dzień dobry aż osiem (!!!) wersji pakietu: Lite – wersja przeznaczona do używania w trybach 8-16 kolorów w rozdzielczości 640x256 dla docelowego systemu, jakim jest goła A1200, Full – rozbudowana wersja powyższego pakietu, przeznaczona dla A1200 z 4 MB pamięci Fast, ADV – modyfikacja wersji Full, przeznaczona dla rozdzielczości 640x512 w minimum 16 kolorach, ADVSP – wersja dla dopalonych A1200, P96 – wersja dla kart graficznych w trybach 16 i 32-bit, UAE – gotowy system dla emulatorów, OS3x – wersja dla systemów AmigaOS 3.5 i 3.9, 68k – najprostsza wersja pakietu, która zadowoli się procesorem 68000, 2 MB pamięci i kickstartem 2.0 (wersja GAAE).

Jak widać z powyższej listy, wybór wersji jest szeroki i powinien zadowolić każdego: od użytkownika A500 z ACA500, przez użytkowników A600 z rozszerzoną pamięcią i standardowym kickstartem, po highendowe Amigi klasyczne i użytkowników UAE.

Instalacja

I tutaj są pierwsze schody. Mimo, że większość wersji pakietu przeznaczona jest dla "prawdziwej" Amigi, to instalację najłatwiej przeprowadzić pod emulatorem. Dlaczego? Otóż w archiwum z ClassicWB znajduje się plik w formacie *.hdf, czyli jest to plikopartycja emulatora UAE. Według autorów pakietu, ma to na celu ułatwienie instalacji i łatwość dostosowania pakietu do swoich potrzeb przed transferem na prawdziwą Amigę. Nie do końca zgadzam się z tą argumentacją, ponieważ jako zatwardziały amigowiec nie lubię do amigowania używać peceta… ale co zrobić? Takie czasy, panowie... Tak czy inaczej, w celu zainstalowania pakietu, niezbędne jest wykorzystanie emulatora oraz posiadanie odpowiednich plików z kickstartem (w zależności od instalowanej wersji ClassicWB wymagany kickstart do 2.0 do 3.1). System instaluje się dość łatwo, bootując emulator z plikopartycji i w odpowiednim momencie umieszczając w "stacji" plik ADF z obrazem dysku z odpowiednią wersją AmigaOS. Osobną kwestię stanowi przetransferowanie plików z systemem na prawdziwą Amigę. Ja osobiście użyłem karty CF, podłączonej do peceta, którą sformatowałem pod emulatorem jako dysk amigowy. Innym wyjściem może być podłączenie amigowego dysku bezpośrednio do peceta czy transfer plików na płycie CD.

Użytkowanie

W moim opisie skupię się na wersji ClassicWB, której używam na Amidze 600, czyli GAAE. Jest to bodajże jedyna wersja pakietu, która zadowoli się kickstartem 2.x. Nie zawiera może ona wszystkich wizualnych wodotrysków, obecnych w wersjach na lepsze konfiguracje, jednak podstawowe zasady działania pakietu są podobne dla każdej jego edycji. Po odpaleniu nowo zainstalowanego systemu od razu widzimy wiele usprawnień w stosunku do "gołego" Workbencha. Domyślnie uruchomione programy i łatki to: ToolsDaemon – dodający multum nowych komend do menu w górnej belce Workbencha. W domyślnej konfiguracji ClassicWB mamy tam szybki dostęp do ustawień

BetterWB czy ClassicWB?

Mateusz "Tfardy" Eckert

(c) Polski Portal Amigowy (www.ppa.pl)

systemowych, narzędzi do archiwizacji plików, edycji tekstu, otwierania CLI, a także szybkiego uruchamiania wielu domyślnie zainstalowanych programów (playery, przeglądarki obrazków, DOpus4, SnoopDos i wiele innych). AssignWedge; łatka umożliwiająca szybkie przypisywanie dysków logicznych, w przypadku ich wywołania przez programy, eliminuje potrzebę używania komendy assign. MagicMenu; powszechnie używany przez amigowców program, dzięki któremu do opcji dostępnych w pull-down menu, na górnej belce Workbenchu mamy dostęp w każdym miejscu ekranu. AmiDock; umieszczony domyślnie u dołu ekranu pasek szybkiego uruchamiania programów. dodanie na blat Workbenchu ikon Shell, CX Handler (obsługa commodities), Clear Ram (czyszczenie pamięci ze "śmieci"), Run (uruchomienie ButtonMenu z szybkim dostępem do programów). MagicWB; pakiet 8 kolorowych ikon, w wersji przystosowanej do rozdzielczości 640x256. Włączona jest także obsługa NewIcons. Pakiet MUI SmartWin; łatka przyspieszająca otwieranie okienek.

Oczywiście zmian i usprawnień jest dużo więcej, wszystko dokładnie opisane jest w dokumentacji pakietu, więc nie ma sensu wymieniać tutaj całości. Poza usprawnieniami czysto systemowymi, ClassicWB oferuje także spory pakiet oprogramowania. Wystarczy powiedzieć, że po instalacji wszystko zajmuje ok. 45 MB miejsca na dysku. Przeglądając katalogi systemowe trafimy chociażby na następujące programy: katalog System: AmiDock, ButtonMenu, AGLaunch, SmartCache. Utilities: SnoopDos. Storage: dodatkowe sterowniki drukarek, monitorów, mapy klawiatury itp. Help: pełna dokumentacja wszystkich zainstalowanych dodatków. Tools: TTManager, IconImage.

Na partycji systemowej odnajdziemy także nowe katalogi z zainstalowanym oprogramowaniem: Programs: DirOpus4, DiskSalv, DpaintIV, FMSys, SuperDuper, HippoPlayer, OctaMED, PeelIcons, SysInfo, Trans Write, Georg, TSGui, VirusZ. Dodatkowo w katalogu Programs odnajdziemy pakiet gier public domain. Icons; zestawy ikon na każdą okazję. My Files; zestaw oprogramowania do obsługi dużych dysków twardych (różne wersje scsi.device, FFS_v43.20, PFS3, HDInstTools i inne), zestaw modułów w katalogu Music, narzędzie do dzielenia i łączenia plików (Splitz i Joinz).

Dużą zaletą ClassicWB jest także domyślne skonfigurowanie pod użytkownika WHDLOAD. Aby wszystko działało, wystarczy zapisanie w katalogu devs:kickstarts odpowiednich plików z kickstartami, niezbędnych do uruchamiania gier i dem.

Wszystkie powyższe usprawnienia mają swoją jedną wadę: zajmują dużo pamięci RAM, co przy konfiguracjach z mniejszą ilością dostępnej pamięci może być problematyczne. Autorzy pakietu przewidzieli jednak rozwiązanie tego problemu. Otóż, jeśli podczas bootowania Amigi przytrzymamy wciśnięty prawy klawisz myszy, trafimy do ClassicWB BootMenu, gdzie będziemy mogli wybrać parę alternatywnych opcji uruchomienia Amigi, takich jak: CLI, Minimum Startup, Safe Startup, Virus scan i inne. Oczywiście menu jest w pełni konfigurowalne i nic nie stoi na przeszkodzie, aby dodać do niego nowe opcje (np. ja dodałem opcję uruchomienia odpalarki WHDLOAD; X-Bench).

Podsumowanie

Jak widać, ClassicWB jest pakietem o bardzo dużych możliwościach, w znaczny sposób usprawniającym i modyfikującym pracę z systemem Amigi. Dla niektórych wadą może być sposób jego instalacji, wymuszający w praktyce użycie emulatora, jednak nie jest to kwestia dyskwalifikująca ClassicWB. Pakiet jest bardzo rozbudowany i w powyższym artykule nie zamieściłem na pewno informacji o wszystkich zmianach, jakie wprowadza. Na pewno do jego największych zalet należą ogromne możliwości konfiguracji, duży wybór oprogramowania dostępnego "pod ręką" czy, dzięki dużemu zróżnicowaniu dostępnych wersji pakietu, możliwość instalacji na praktycznie każdej konfiguracji Amigi. Pakiet mogę polecić każdemu amigowcowi, który niekoniecznie chce się bawić w "ręczne" konfigurowanie systemu oraz wyszukiwanie i instalację łatek i programów, które ułatwiają nasze amigowanie.

BetterWB czy ClassicWB?

Mateusz "Tfardy" Eckert

(c) Polski Portal Amigowy (www.ppa.pl)

BetterWB - Autorem pakietu BetterWB jest niejaki Gulliver, który rozwija swój projekt z czystej chęci stworzenia czegoś dla amigowej społeczności.

ClassicWB - Projekt, za który odpowiedzialny jest Bloodwych – członek społeczności portalu English Amiga Board. Pakiet można pobrać ze specjalnie wydzielonej podstrony na serwerze, a dyskusję na jego temat prowadzić na forum będącym częścią wspomnianego portalu. Wszelkie sugestie, uwagi, błędy można zgłaszać właśnie tam, podobnie jak i tam w pierwszej kolejności autor zamieszcza informacje o nowych wersjach.

Artykuł oryginalnie pojawił się w trzynastym numerze Polskiego Pisma Amigowego.